

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: Csiszárné dr. Sajgó Erika
Igazgatási Osztályvezető

Aleva Mihályné
Intézményvezető

Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

Fentiek alapján az értékelés bemutatja:

- ❖ a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- ❖ az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó információkat;
- ❖ az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- ❖ a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- ❖ a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- ❖ a bűnmegelőzési program főbb pontjait, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számát, az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait;
- ❖ a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A hivatkozott jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészítettük az előírt beszámolót, mely tartalmazza a jegyzői gyámhatóság, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját.

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzat 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2018. április 18.

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2018. (IV. 26.) határozata**

a 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló elfogadásáról

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2017. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót és az abban foglaltakat elfogadta.

Felelős: Jegyző
Igazgatási osztályvezető
TSZK vezető

Határidő: azonnal

***BESZÁMOLÓ
SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
2017. ÉVI
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK
ELLÁTÁSÁRÓL***

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
1. A gyermekek védelmének rendszere	5
2. Demográfiai adatok	6
3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása	7
3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	7
3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	9
3.3 Pénzbeli ellátás	12
3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés	12
3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások	15
4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	16
4.1 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai	16
4.1.1 Veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése	17
4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése	18
4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése	18
4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás	18
4.1.5 Prevenációs és szabadidős szolgáltatások	19
4.1.6 Környezettanulmány készítése	19
4.1.7 Tájékoztatás	19
4.1.8 Adatok a szolgálat 2017. évi működéséről	19
4.2 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2017. évi szakmai tevékenységének összegzése	21
4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	21
5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések	22
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	22
6.1 A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2017. évben	22
6.2 A bűnelkövetés okai:	24
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:	24

Bevezetés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, az ellátások finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodás egyes formáit, fő szabályait és a gyámügyi igazgatás szervezetét.

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet szabályozza.

A Gyvt. szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

1. A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint jogszabályban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- az otthonteremtési támogatás

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- gyermekek átmeneti gondozása

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- otthon nyújtó ellátás
- utógondozói ellátás
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- védelembe vétel
- családba fogadás
- ideiglenes hatályú elhelyezés
- nevelésbe vétel
- nevelési felügyelet elrendelése
- utógondozás elrendelése
- utógondozói ellátás elrendelése
- megelőző pártfogás elrendelése

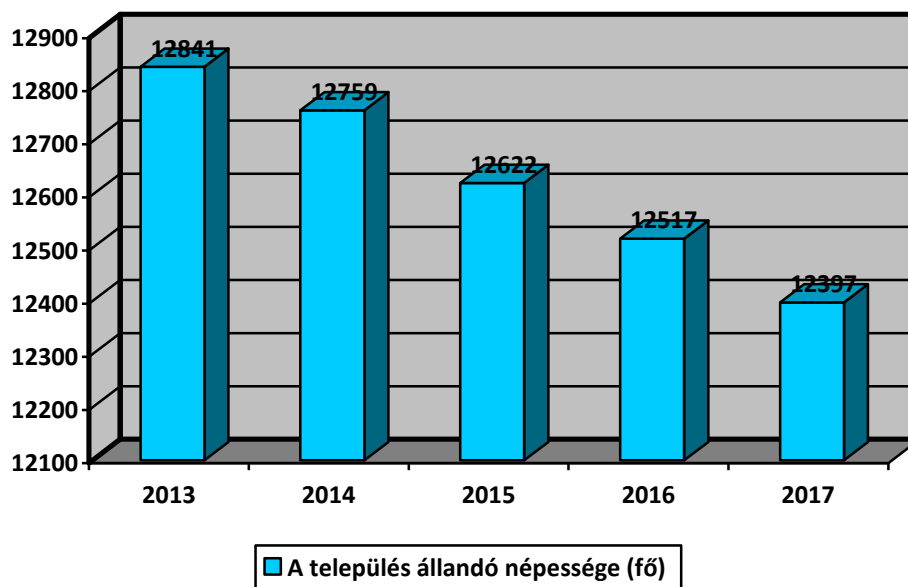
A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok intézeti ellátása. A fiatalok javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

2013. január 1-jétől a járási hivatalhoz került a jegyzői és a városi gyámhivatali feladat- és hatáskörök jelentős része. A járási hivatal jogosult eljárni egyebek mellett a védelembe vétellel, iskoláztatási támogatás szüneteltetésével, gyermekelhelyezéssel, gyermektartásdíjjal, otthonteremtési támogatással, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, gyámsági, gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyekben.

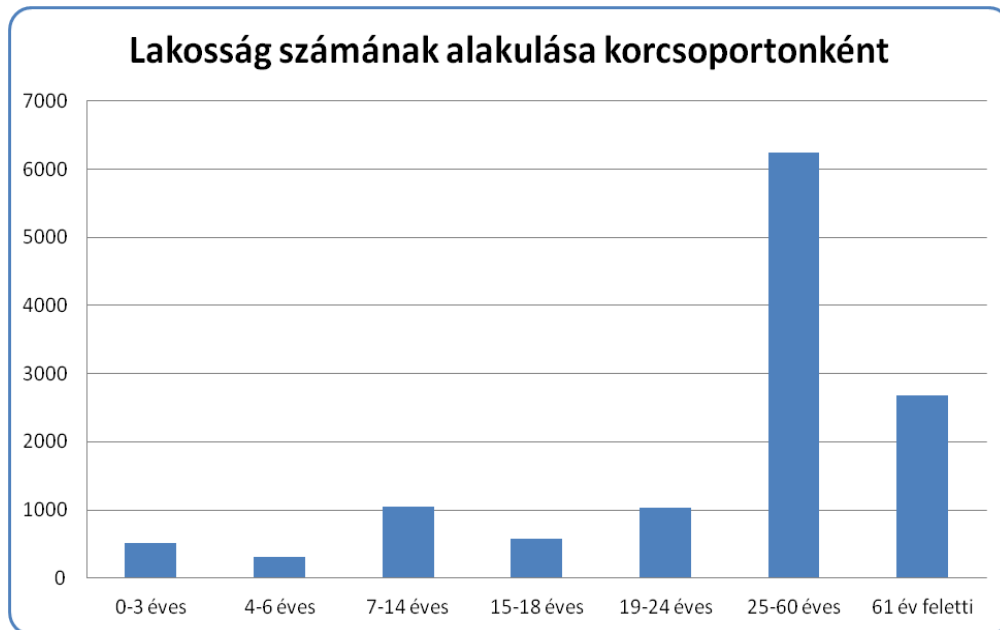
A települési önkormányzat hatáskörében maradtak a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint ellátások.

2. Demográfiai adatok

A település demográfiai mutatói

A város állandó népességének száma 2017. december 31. napján 12.397 fő volt. Az előző évhez viszonyítva a lakosság száma 120 fővel csökkent.

A fenti adatokból megállapítható, hogy a 0 – 18 éves korosztály száma az állandó népességben belül 2447 fő volt, amely az előző évhez képest (2476 fő) szintén csökkenő tendenciát mutat.

3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. alapján az önkormányzat által kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,
- pénzbeli ellátás,
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés.

Jelentős változás a Gyvt.-ben 2016. január 1. napjától, hogy külön alcímként került szabályozásra a **gyermekétkeztetés**, részletezve az intézményi, az ingyenes és kedvezményes intézményi és a **szünidei gyermekétkeztetés** feltételeit.

A Gyvt, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III.tv. (a továbbiakban: Szt.) felhatalmazása alapján megalkotott **önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátás:**

- rendkívüli települési támogatás,
- lakhatást segítő települési támogatás,
- hallgatói támogatás
- szünidei gyermekétkeztetés

3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a törvényben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés (2016. január 1. napjától – ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetés) igénybevétele,
- évente kétszer természetbeni támogatásra Erzsébet utalvány formájában, amelyet ruházat, élelmiszer, tanszer vásárlására használhat fel, és
- külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményekre (ingyenes tankönyv, a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának alapja, a közműfejlesztési támogatás és védendő fogyasztói státusz megállapítása)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó Erzsébet - utalvány formájában nyújtott támogatás összege 2017. január 1. napjától – jogszabályváltozás folytán – emelkedett, illetve alap és emelt összegű támogatásra különült el. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek alapösszegű támogatást kaphatnak, melynek összege 5800,- forintról 6000,- forintra emelkedett, míg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek emelt összegű támogatásra lettek jogosultak, melynek összege 5800,- forintról 6500,- forintra emelkedett. Ennek megfelelően az Erzsébet - utalvány formájában nyújtott támogatásra a költségvetésből összesen 8.348 000.- Ft került kifizetésre augusztus és november hónapokban az alábbi megoszlásban:

2017	Alapösszegű támogatásban részesülők száma (fő):	Alapösszegű támogatás összege összesen (6000Ft/fő):	Emelt összegű támogatásban részesülők száma (fő):	Emelt összegű támogatás összege összesen (6500Ft/fő):	Tárgyhónapban kifizetett összes támogatás összege (Ft)
Augusztus	374	2 244 000	311	2 021 500	4 265 500
November	350	2 100 000	305	1 982 500	4 082 500
Összesen:	724	4 344 000	616	4 004 000	8 348 000

Ez az adat tartalmazza azoknak a nagykorúvá vált gyermekeknek a támogatását is, akik saját jogon részesülnek kedvezményben.

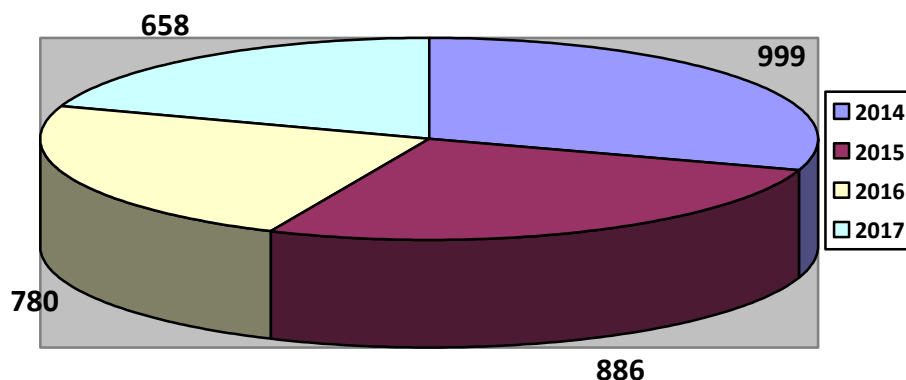
Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- ❖ nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, és 23. életévét nem töltötte be, vagy
 - ❖ felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,
- feltéve, hogy a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. A kifizetett összeg 100%-ban állami finanszírozású.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása jövedelemhatárhoz – 2017-ben az öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének (továbbiakban: nyugdíjminimum) 130%-hoz, egyes kivételes esetekben 140%-hoz - kötött, továbbá a család vagyoni helyzetét is vizsgálni szükséges.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről elmondható, hogy a településünkön ez a legtöbb család által igénybevett támogatási forma.

Az alábbi grafikonon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának alakulását figyelhetjük meg az elmúlt négy évben:

Az adatokból jól látható, hogy a támogatásban részesülők száma évről évre csökkenést mutat.

Az elmúlt évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránt 678 személy nyújtott be kérelmet.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránt előterjesztett kérelmek közül 9 esetben a jogszabályi feltételek hiánya miatt elutasító döntés született. Az elutasító határozatok ellen jogorvoslati kérelmet nem terjesztettek elő.

2017. év december 31-én összesen **658** gyermek volt jogosult a kedvezményre, melyből 32 nagykorú személy saját jogán igényelte meg a támogatást. (A kedvezményben részesülők száma az előző évihez képest 15,7 %-kal csökkent.)

3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A fentiekben ismertetett „klasszikus” kedvezményen kívül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődően kerülhet sor a **hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet** megállapítására a 2013. szeptember 01. napjától hatályos szabályozás szerint.

A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése értelmében **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb **alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti **aktív korúak ellátására jogosult** vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző **16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott** személy,
- a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában (továbbiakban: IVS) szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben (az IVS alapján településünkön három szegregátum található: Belvárosi rész /Daru, Gyöngyvirág, Csurgai utcák/, Semmelweis u., Bercsényi u., Somogyi u. által határolt terület és a Fecskeszög)vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése értelmében **halmozottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A.§ (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll,**
- b) a **nevelésbe vett gyermek,**
- c) az **utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló** fiatal felnőtt.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló eljárás a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tekintetében illetékességgel rendelkező települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik. A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg **kérelemre** – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásával kapcsolatos **nyilvántartás** vezetése 2013. 09. 01. napjától a jegyző feladata.

A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

2017. december 31-én **658 gyermek** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ebből **321** gyermek részére kezdeményezték a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítását. A **321** gyermek közül **17** gyermek esetében hátrányos helyzet, **304** gyermek esetében pedig halmozottan hátrányos helyzet megállapítására került sor.

A hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekre vonatkozó 2017. évi adatokat az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	Tárgyévi adatok	12.31-én jogosultak	A 12.31-én jogosultak korcsoportonkénti megoszlása				
			0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 -
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (Rgyvk) részesülők	669	658	75	107	294	150	32
Rgyvk-ben részesülőkből HH/HHH megállapítását kérők	321	313	15	39	141	97	21
Megállapított HH száma	17	16	3	1	5	3	4
Megállapított HHH száma	304	297	12	38	136	94	17

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés területén biztosított kedvezmények, támogatások, illetve jogosultságok:

Óvodai fejlesztő program, képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés

A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést (Integrációs Pedagógiai Rendszer) kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: együttnevelés, egyéni tanulástámogatás a tanulók számára, a szülőkkel való kapcsolattartás, intézményfejlesztés. A programokról az óvodákban, iskolákban lehet tájékozódni.

Arany János Tehetséggondozó Program. Arany János Kollégiumi Program és Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program

Az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokú tanulmányok folytatásához szükséges felkészüléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális, egészségügyi támogatást **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű**, valamint rászoruló tanulók számára kollégiumi elhelyezéssel. Az Arany János Tehetséggondozó Programnak és az Arany János Kollégiumi Programnak előkészítő évfolyama is van, ezek a programok 5 évesek. Az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program 3 éves. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: tehetséggondozás, egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, pályaválasztás segítése, tanulmányi versenyeken, kulturális és sportrendezvényeken való részvétel, szociális hozzájárulás biztosítása. A 8. évfolyamos tanulók pályázat útján jelentkezhetnek a programokba, a pályázatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma jelenteti meg minden év szeptemberében (a programokról tájékozódni lehet az alábbi honlapokon: www.kormanv.hu/ Emberi Erőforrások Minisztériuma/Köznevelésért Felelős Államtitkárság; www.aikp.hu/; www.aikszp.hu/)

Útravaló Ösztöndíj program

Az Útravaló Ösztöndíjprogram célja egyfelől a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének **elősegítése**, másrészt a természettudományos érdeklődésű tanulók **tehetséggondozása**. Az előbbi cél támogatása az Útravaló Ösztöndíjprogram **esélyteremtő alprogramjai** keretében történik.

Az **Út a középiskolába** alprogram célja a tanulók felkészítése érettségire adó középiskolában való továbbtanulásra; az **Út az érettségire** alprogram a középiskola sikeres befejezéséhez segíti hozzá a tanulókat; az **Út a szakmához** alprogram a szakiskolai tanulók tanulási nehézségeinek leküzdéséhez járul hozzá; az **Út a diplomához** alprogram célja a hátrányos helyzetű hallgatók felsőoktatási esélyegyenlőségének javítása, felsőfokú tanulmányaik megkezdésének támogatása. A programokba történő jelentkezés pályázati úton történik, a pályázati felhívások a <http://www.emet.gov.hu/felhivasok> honlapon találhatóak.

Az alacsony művészetoktatásban való részvétel támogatása

Minden esetben ingyenes a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló részére az első alacsony művészetoktatásban való részvétel.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló rendelkezések

A **halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló esetében a tankötelezettség magántanulónaként történő folytatásához az iskola igazgatójának be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. Fizetési hátralék miatt a **hátrányos helyzetű** tanuló tanulói jogviszonya, kollégiumi tagsága nem szüntethető meg.

Iskolai felvétel

Az oktatási esélyegyenlőség javításának érdekében, ha a településen több általános iskola működik, az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a **halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat**. A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után rangsorolja a jelentkezőket, a rangsorolás során az azonos eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a **halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat**.

3.3 Pénzbeli ellátás

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt - tartásra köteles - hozzátartozó havonta az öregségi nyugdíj legkisebb összege 22 %-ának megfelelő mértékű pénzbeli ellátásra jogosult, ha nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2017-ben 1 fő családbafogadó gyám részére 2 gyermek jogán került megállapításra pénzbeli ellátás, 6270.-Ft/ fő/hó összegben egy év időtartamra. 2017 júniusában azonban megszűnt a a családbafogadó gyám gyámi tisztsége, ezért az ellátásra való jogosultsága is megszüntetésre került.

3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés

Városunkban a gyermekétkeztetés intézményes keretek között történik.

A Gyvt. 2016. január 1. napján hatályba lépett módosítása szerint [21/B. § (1),(2) bekezdése] „az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50%-os normatív kedvezményével** kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Településünkön a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola két tagiskolával, a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos óvoda két tagóvodával működik.

Óvodában, bölcsődében és az iskolában szervezett kedvezményes étkeztetésben részesülők számának alakulása

2017. évi átlagléttség (A Városgondnokság könyvelési csoportjának nyilvántartása alapján.)

ÓVODÁK	MÓRA F. U. (átlagléttség)	KÖZPONTI (átlagléttség)	SEMMELWEIS (átlagléttség)	ÓVODÁK ÖSSZ. (átlagléttség)
Ingyenes	70,43	69,45	73,03	212,91
Fizetős 50%	0,00	0,00	0,00	0,00
Fizetős 100%	0,80	12,00	2,88	15,68
Összesen:	71,23	81,45	75,91	228,59

BÖLCSŐDE (átlagléttség)	
Ingyenes	18,84
Fizetős 50%	0,00
Fizetős 100%	3,69
Összesen:	22,53

ISKOLÁK	KOSSUTH (átlagléttség)	HUNYADI (átlagléttség)	MÓRA (átlagléttség)	ISKOLÁK ÖSSZ. (átlagléttség)
Ingyenes	126,18	67,92	127,2	321,3
Fizetős 50%	30,32	8,31	3,96	42,59
Fizetős 100%	62,21	20,51	4,94	87,66
Összesen:	218,71	96,74	136,1	451,51

2017. évi szünidei gyermekétkeztetés

A 2017. évi szünidei gyermekétkeztetés a Gyvt. 21/C.§-a, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások terítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Korm.rendelet 13.§-a, 13/A.§-a és 13/B.§-ai, a gyermekek

napközbeni ellátásáról szóló 1/2011. (I.24.) önkormányzati rendelet, valamint a Képviselő-testület e tárgyban hozott

- az ingyenes tavaszi és nyári szünidei gyermekétkeztetés megszervezésének feltételeiről szóló 28/2017.(II.23.) határozata és az ennek módosításáról szóló 50/2017.(II.23.) és a 102/2017.(V.25.) határozata,
- a 2017/2018.tanév ingyenes őszi, téli, tavaszi szünidei gyermekétkeztetés nyersanyagnormájának meghatározásáról szóló 173/2017.(IX.21.) határozata,
- a 2017/2018.tanév ingyenes őszi szünidei gyermekétkeztetés négy munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 174/2017.(IX.21.) határozata
- a 2017/2018.tanév ingyenes téli szünidei gyermekétkeztetés négy munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 175/2017.(IX.21.) határozata és
- az ingyenes téli szünidei gyermekétkeztetés hat munkaszüneti napra történő megszervezéséről szóló 176/2017. (IX.21.) határozata

alapján került lebonyolításra.

A gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,
- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama.

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkezés, amely az étel elvitelével biztosított a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. székhelyéről.

A Képviselő-testület 2016-ban meghozott döntései nyomán 2017-ben a szünidei gyermekétkeztetés a törvényben előírt jogosulti kör, azaz a hátrányos helyzetű gyermekek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mellett a sajószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára is biztosítva volt mind az évközi (őszi, téli, tavaszi), mind a nyári szünetben. Emellett az önkormányzat a téli szünetben a tanítási szünet időtartamára eső munkaszüneti napokon hideg élelmiszer csomagot biztosított a sajószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, valamint az óvodai nevelésben részesülő és az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2017-ben az önkormányzat „a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása” normatíva terhére a **tavaszi szünetben 3 munkanapon**, a **nyári szünetben összesen 45 munkanapon**, az **őszi szünetben 4**, míg a **téli szünetben 4 munkanapon** biztosított ingyenesen déli meleg főétkeztést, illetve a téli szünetben további **6 munkaszüneti napon hideg élelmiszercsomagot** a fentiekben meghatározott jogosulti kör számára.

Az Igazgatási Osztály munkatársai 2017-ben a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit három ízben írásban tájékoztatták a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartamáról és helyszínéről, valamint minderről külön értesítették a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult

gyermek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon (honlapon, Sajtó Tv-n keresztül) és az intézményeken keresztül is felhívták erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgálták, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30. napon fennállt-e a gyermek jogosultsága.

2017-ben a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

	SZÜNIDŐ TÍPUSA	JOGOSULTSÁG JOGCÍME				összesen (fő)
		hátrányos helyzetű (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű (fő)	rendszeres gyermek-védelmi kedvezményre jogosult (fő)	szünidei felügyelet (fő)	
1	tavaszi	13	171	81	-	265
2	nyári	11	227	104	-	342
3	ősz	4	157	94	-	255
4	téli-meleg ebéd	6	214	119	-	339
	-hideg csomag	4	180	123	-	307

3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel egyéb pénzbeli és természetbeni támogatásokat állapíthasson meg.

Az Szt. pedig az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy a képviselő-testület a helyi viszonyokhoz mérten a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt, melynek típusait, megállapításuk, kifizetésük, folyósításuk, valamint felhasználásuk ellenőrzésének szabályait rendeletben határozza meg.

A **szünidei gyermekétkeztetés kapcsán már ismertetett önként vállalt természetbeni ellátás mellett** a hivatkozott jogszabályok alapján alkotta meg a képviselő testület a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét.

A rendeletben meghatározott támogatások közül a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére megállapítható **rendkívüli települési támogatás** alkalmas a gyermeket nevelő családok támogatására, de közvetetten a **lakhatási támogatás** is betölti ezt a szerepet. 2016-ban került bevezetésre az ún. **hallgatói támogatás**, mely szerint egyszeri pénzbeli támogatás állapítható meg - a tanulmányokkal kapcsolatos költségek csökkentéséhez - annak a 18. életévet betöltött fiatal felnőttnek, aki felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, 25.életévét még nem töltötte be és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 300%-át. A támogatás összege hallgatónként 30.000.-Ft, melyet az önkormányzat évente egy alkalommal, a kérelem benyújtását követő hónap 5.napjáig folyósít. 2017-ben összesen 28 fő részesült hallgatói támogatásban, összesen 840.000.- Ft összegben.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes alapellátás, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági ügyek (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, gyám kirendelés, családba fogadás), az utcai szociális munka, a kapcsolattartási ügyelet, a jogi tájékoztatás nyújtása, a pszichológiai tanácsadás 2016. január 1-jével a Család- és Gyermekjóléti Központokhoz kerültek.

A hatósági intézkedések kapcsán a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői továbbra is látnak el feladatot szociális segítőmunka keretében.

4.1 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, fejlesztése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a veszélyeztetettségi tényezők megszüntetésére törekvés a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

Az intézmény az ellátási területén élő szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő, szociális alapszolgáltatást, amelynek igénybevétele önkéntes.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai a fentiekén túl:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a jogszabályban szabályozott zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- megállapodást köt az alapellátás keretében önként vállalt együttműködésre,
- családsegítéssel a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére törekszik a családi konfliktusok megoldásának elősegítésével, a család működési zavarainak helyreállításával, életvezetési tanácsok adásával,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsot ad, vagy az ehhez való hozzájutást megszervezi,

- a klienseket tájékoztatja a törvényben és a helyi rendeletben szabályozott szociális ellátások igénybevételének lehetőségeiről,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatja, segíti, megfelelő tanácsokkal látja el,
- prevenció és szabadidős programokat szervez,
- hivatalos ügyeket intéz,
- segítséget nyújt az egészségügyi ellátások és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételéhez,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- elvégzi az adminisztrációs feladatokat.

4.1.1 Veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése

Sajószentpéteren a jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvosok, a házi gyermekorvosok,
- bölcsőde
- a köznevelési intézmények (óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat),
- a rendőrség,
- a pártfogó felügyelői szolgálat.

A jelzőrendszer munkájának szervezése, koordinálása a Szolgálat feladata. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással is együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A Szolgálat koordinációs tevékenysége kapcsán rendszeresek voltak a szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, napi szintű konzultációk. A jelzőrendszeri közös munka éves értékelése a jelzőrendszeri tagok által előzetesen beküldött adatlapok alapján készült el.

2017-ben 5 szakmaközi megbeszélést tartott a Szolgálat, melynek témái voltak:

- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer 2016. évi munkájának értékelése
- Az intézkedési terv főbb tartalmi elemeinek megbeszélése
- Az oktatási-nevelési intézmények tanév, illetve félévkezdéssel/zárással kapcsolatos nehézségei, aktualitásai
- Tájékoztatás a szünidei gyermekétkeztetésről
- A tankötelezettségi törvény megszegésének következményei, a mulasztások igazolása
- A rendőrséggel végzett közös munkafeladatok valamint a szabálysértésekkel kapcsolatos változások
- A családok anyagi nehézségei, nem megfelelő higiéniás körülményei
- Tájékoztató az RSZTOP uniós projekt keretében történő élelmiszer-csomag osztásról

2017. november 22-én szakmai napot szerveztünk a jelzőrendszer tagjainak, illetve a Kazincbarcikai Gyermekjóléti Központban tartozó szolgálatok családsegítői részére. A program keretében Dr. Jacsó Pál jogász „A válás, a gyermekelhelyezés, a gyermekláthatás törvényi rendelkezésének alkalmazása a gyakorlatban”, Dr. Sallai István r. őrnagy, Kriston Pál Katalin c. r. őrnagy „Az internethasználat veszélyei a mindennapokban” címmel tartott előadást. Ezt követően Molnár-Gál Béla igazgató bemutatta a kazincbarcikai Don Bosco Általános Iskola, Szakiskola, Szakközépiskola és Kollégium intézményét.

A Gyermekjóléti Szolgálatot törvény kötelezi éves intézkedési terv készítésére, amely tartalmazza a konkrét éves feladatokat (csellengő program, szórakozóhelyek késő esti ellenőrzése, közoktatási intézményekbe kihelyezett konzultációk, adományok folyamatos közvetítése, szabadidős, bűnmegelőzési programok szervezése).

A jelzőrendszer működéséről összességében elmondható, hogy összehangolt, tagjai aktívan és folyamatosan részt vesznek a közös munkában. Az egymás közötti információáramlás biztosított. A gyors megoldást kívánó esetekben azonnali intézkedésre képes volt.

4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése

2017-ben a leggyakoribb veszélyeztetettséget kiváltó tényezők az alábbiak voltak:

- nem megfelelő szociális környezet, munkanélküliségből, alacsony jövedelmekből adódó közüzemi díjhátralékok felhalmozása, megélhetési nehézségek, szülők alkohol-, deviancia problémái,
- ingerszegény családi környezet, higiéniával kapcsolatos hiányosság,
- szocializációs problémák,
- nem megfelelő higiénia, ápolatlanság,
- gyermeknevelési problémák, a gyermek testi és érzelmi elhanyagolása,
- köznevelési törvény megszegése, igazolt mulasztások magas száma,
- szülői együttműködés hiánya,
- magatartási problémák az intézményekben, tanulási nehézség,
- deviáns magatartás, csellengés, csavargás (agresszív viselkedés a társakkal, dohányzás, alkoholfogyasztás, kábító hatású anyagok fogyasztása).

A veszélyeztető körülmények elhárítása, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Szolgálat családsegítői személyes segítő kapcsolat keretében gondozási tevékenységet folytattak. Ennek során a szociális munka eszközeit felhasználva, abban nyújtottak segítséget a családoknak, hogy képessé váljanak a gyermek megfelelő testi-, értelmi-, érzelmi, erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítására. Segítséget nyújtottak a szülőknek - szükség szerint új, hatékonyabb nevelési módszerek bevezetésével - a nevelési-, gondozási feladataik ellátásához, a családban jelentkező működési zavarok elhárításához. Lehetőség és igény szerint kezdeményezték a szociális alapszolgáltatások keretében nyújtott gondoskodás igénybevételét.

A veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kerültek megszervezésre az esetmegbeszélések, az esetkonferenciák, közös családlátogatások.

2017-ben 11 alkalommal került sor a Szolgálatnál esetkonferencia megtartására. Minden hatósági intézkedés megtétele előtt ennek megszervezése kötelező és a Szolgálat feladata.

Az esetkonferencia egy adott család ügyében tartott szakmai értekezlet, amely valamennyi érintett szakember és az érintett család részvételével zajlik. Célja a közös problémamegoldás. Ennek hatékonyságáról a szakemberek véleménye megoszlik.

4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése

A korábbi évekhez hasonlóan az adományok fogadása és szétosztása az elmúlt évben is folyamatos volt, melyeket meghatározott napon és adminisztrációval közvetítettünk a Szolgálatot felkereső, és erre igényt tartó klienseknek. 2017-ben **300** család részesült adományban (tartós élelmiszer, ruha, bútor, játék, és egyéb használati tárgy). Az intézményben folyamatosan turkáló jelleggel tudunk használt ruhát adományozni, amelyre nagy az igény. A tél folyamán rendkívüli települési támogatás és tüzelő támogatási kérelem beadását támogattuk, abban az esetben, amikor azonnali beavatkozásra volt szükség.

Az RSZTOP pályázat keretében Sajószentpéteren havonta élelmiszersomagot kapnak az arra rászorulóknak. Az értesítések kézbesítésében a családsegítők vesznek részt, valamint a Szolgálat biztosít helyet a segélycsomagok kiosztására.

4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás

A kliensek leggyakrabban szabálysértések elkövetéséből adódó büntetések megfizetésének nehézségei, a gyerekek után folyósított, illetve saját jogon igénybe vehető szociális juttatások intézésének kapcsán keresték meg a szolgálatunkat.

Több alkalommal foglalmaztunk részletfizetési kérelmet, bírósági keresetet, illetve segítettünk családtámogatási ellátások, adó- és TAJ kártya igénylésében. Számos esetben működtünk közre telefonon történő ügyintézésben, amely klienseink számára olykor áthidalhatatlan nehézséget jelent. A gyermekjóléti központban működő speciális szolgáltatások igénybevételére is több alkalommal tettünk javaslatot.

Jogi tanácsadás igénybevételére: 28 alkalommal, pszichológiai tanácsadásra 2 alkalommal került sor.

4.1.5 Prevenációs és szabadidős szolgáltatások

A jelzőrendszer tagjai 2017-ben prevenációs programok szervezésével igyekeztek a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezőket megelőzni, megszüntetni. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a tanítási szünetekben, szintén prevenációs céllal, a szabadidő hasznos eltöltésére:

- játszóházat 5 alkalommal,
- sportnapot 1 alkalommal,
- kirándulást 2 alkalommal,
- bűnmegelőzési és drogprevenációs csoportfoglalkozást fiatalok részére 1 alkalommal.

A szabadidős programok mellett egész évben biztosítottunk korrepetálási lehetőséget a tanulmányaikban nehezen haladó, rosszul teljesítő diákoknak, magántanulóknak.

Bűnmegelőzési céllal 2 alkalommal szerveztük a rendőrséggel közösen szórakozó helyek, italtoltok késő esti ellenőrzését. Az iskolarendőrökkel családsegítőink rendszeres napi kapcsolatban állnak, a Csellengő program keretében 2017. év folyamán rendőrökkel közösen öt alkalommal tartottunk ellenőrzést a város területén a tanítási idő alatt, a köznevelési törvényt megszegő gyerekek kiszűrésére.

4.1.6 Környezettanulmány készítése

A Szolgálatot környezettanulmány készítésére, családba fogadás kérelmezése, gyámkirendelés, hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet, bíróság általi gyermektartásdíj megállapítása, örökbefogadás ügyében kérték fel 71 esetben.

4.1.7 Tájékoztatás

Folyamatosan tájékoztattuk a település lakosságát és a klienseket plakátok, szórólapok, kiadványok, intézményi honlap segítségével a Szolgálatnál igénybe vehető, valamint más szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről.

Ezen belül például:

- a betegjogi, az ellátott jogi és a gyermekjogi képviselő fogadóórairól, elérhetőségéről,
- a fiatalkorú és felnőtt pártfogó felügyelők fogadóóráinak rendjéről,
- jogi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségeiről (pl.: „Nép ügyvédje” Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálata),
- a NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesület által működtetett segélyvonalról,
- az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat ingyenes segélyvonaláról,
- különböző segélyvonalakról, segélytelefonszámokról (pl.: Kék Vonal Gyermek és Ifjúsági Telefonszolgálat, áldozatsegítő vonal bűncselekmény áldozatainak, stb.),
- a B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézmény Sajószentpéteri Telephelye tevékenységéről és elérhetőségéről,
- családterápiás, párterápiás szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről,
- családok átmeneti otthonába történő bekerülés módjáról, lehetőségeiről.

4.1.8 Adatok a szolgálat 2017. évi működéséről

Gondozási tevékenység adatai:

	Sajószentpéter
Alapellátottként gondozott összes gyermek (0-18 év), ebből	248
védelembe vett gyermek	48

Jelzések száma:

	Sajószentpéter
Összes jelzések száma: (0-18 év):	396
Egészségügyi szolgáltatótól:	51
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatótól:	5
Köznevelési intézménytől:	239
Rendőrségtől:	9
Pártfogó felügyelőtől:	2
Állampolgártól:	22
Önkormányzattól, gyámhatóságtól:	68

Az éves szakmai tevékenység adatai :

	Sajószentpéter
Családlátogatás:	2780
Információnyújtás:	8784
Segítő beszélgetés:	2552
Tanácsadás:	10836
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	575
Konfliktuskezelés:	27
Kríziskezelés:	4

Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez:	68
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása:	1
Esetmegbeszélés:	150
Esetkonferencia:	11

4.2 A Család-és Gyermejkölési Szolgálat 2017. évi szakmai tevékenységének összegzése

A Szolgálat tevékenysége során a környezeti tényezők negatív hatása, a folyamatosan tapasztalható rossz szociális környezet, a családok nem megfelelő érték- és normarendszere, a következtelen nevelési elvek alkalmazása, a gyermekek testi-lelki elhanyagolása mellett komoly problémaként jelentkezett a gyermekek magatartásából adódó veszélyeztetettség, a tankötelezettség megszegése, deviáns magatartás (bűncselekmények elkövetése, kábítószeres fogyasztása, dohányzás).

A szülői és gyermeki kötelességtudat, valamint az együttműködés hiánya, a motiválatlanság, a nem megfelelő kapcsolattartás alkalmanként megnehezíti a feladatellátást.

Sok esetben nincs visszatartó ereje a hatósági intézkedésnek. A kisebb súlyú cselekmények családon belüli elítélése elmarad.

4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

Bölcsődei ellátás:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része. A családban élő gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük vagy egyéb ok miatt ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A Sajószentpéteri Területi Szociális Központ szervezeti egységként működik a bölcsőde.

Engedélyezett férőhelyek száma: 26 fő.

2017-ben összes beíratott gyermekek száma: 51 fő. Ebből óvodába távozott 25 fő.

I. csoport: 20 hetes kortól-3 éves korig: 12 fő.

II. csoport 2 éves kortól-3 éves korig: 14 fő.

Férőhely kihasználtság:

A beíratott létszámhoz viszonyítva 100%-os kihasználtság.

Nyitvatartási idő:

A bölcsődebe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését figyelembe véve, reggel 6 órától 17 óráig, napi 11 órában látjuk el a gyerekeket. Meghosszabbított nyitva tartásra igény a szülőktől nem érkezett. A szülőkkal történő előzetes egyeztetés alapján a fenntartó a nyári szünet idejét 3 hét időtartamra határozta meg.

Térítési díj fizetés:

A bölcsődei szolgáltatást 2017. évben továbbra is térítési díj mentesen lehet igénybe venni.

Étkezési térítési díj fizetés:

100-os étkezési térítési díjat fizet: 3 fő

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő,
ingyenesen étkező: 2 fő

Halmazottan hátrányos helyzetű,
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő:
Jövedelmi helyzet miatt ingyenesen étkező:

1 fő
20 fő.

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét gyermekgyógyász szakorvos látja el, heti 4 órában.
A személyi és tárgyi feltételek a jogszabályi előírásoknak megfelelnek.

5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

A beszámolási időszakban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részéről a Gyermekjóléti Szolgálatnál nem került sor szakmai ellenőrzésre.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A Gyvt. 39. § (1) bekezdése szerint „A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

Ennek keretei:

- a veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében a drog prevenció és a bűncselekmények elkövetésének várható következményeiről való tájékoztatás városi szinten
- a családok gazdasági funkciójának (nehéz anyagi helyzetben lévők) szakmai tanácsadással történő támogatása
- a bűnelkövető gyermekek és fiatalok számára preventív, szabadidős programok szervezése (játsszóház, sportprogramok, kirándulások) és ösztönzés az azokon való részvételre.

Cél: a gyermekek és a fiatalok pozitív jövőképének, személyiségének kialakítása, mellyel a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak.

6.1 A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2017. évben

Sajószentpéter város közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója 2005-ben készült el, melyet Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 9/2006.(I.26.) határozatával fogadott el.

A koncepció célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Sajószentpéter Város Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtésében kifejtett tevékenységhez.

Az Önkormányzat közbiztonsági, bűnmegelőzési feladatai rendkívül széleskörű, szerteágazó területet ölelnek fel.

A koncepció fontos elemei között szerepelt a bűnmegelőzésben érdekelt szervek, szervezetek, állampolgárok együttműködésének új alapokra helyezése, a közterületek rendjének fenntartása és hatékonyabb ellenőrzése, a lakosság személy- és vagyonbiztonságának megteremtése, az Önkormányzat

felvilágosítási tanácsadói feladata a lakosság közbiztonság érzetének javításában, az időskorúak áldozattá válásának elkerülése.

A drog-és a droghatású szerek elterjedése és használata ellen, az eredményes prevenció érdekében nagy erőfeszítéseket tesz a város, a rendőrség, a pedagógusok és a szociális szakemberek.

A Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskolában és a két tagintézményében a tavalyi évben is az „Iskola rendőr” program keretén belül iskolarendőr segítette a pedagógusok munkáját. Rendszeresen részt vettek az osztályfőnöki órákon, a tanévnyitókon, valamint felügyelték a rendet a farsangi mulatságokon, iskola discokon és az egyéb rendezvényeken.

Minden oktatási intézményben drog prevenció- és közlekedésbiztonsággal kapcsolatos előadás megtartására került sor.

Az iskolák osztályfőnökei (1-8 évfolyamon) az internethasználat veszélyeit fókuszba helyező foglalkozásokat tartottak, az iskolarendőrök pedig az internetes bűncselekmény lehetséges következményeiről tájékoztatták a résztvevőket.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2017-ben - a korábbi évekhez hasonlóan - a Sajószentpéteri Rendőrrel közösen 2 alkalommal, bűnmegelőzési céllal megszervezte, és megtartotta a szórakozóhelyek késő esti, illetve éjszakai ellenőrzését.

A „Csellengő” program keretében pedig a tavalyi évben az iskolarendőrök és a családsegítők közösen 5 alkalommal tartottak ellenőrzést tanítási időben a városban csavargó, a köznevelési törvényt megszegő gyermekek kiszűrésére.

A szolgálat szervezésében “drog prevenció és a bűncselekmények megelőzése” címmel tartott csoport foglalkozást a pártfogó felügyelő deviáns fiataloknak.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, a deviáns fiatalok, és az érdeklődők részt vettek a kazincbarcikai Bűnmegelőzési, Vagyonvédelmi Alapítvány szervezésében „ **A felelősség a miénk!**”c.-közösségi programsorozat rendezvényein:

1. „Én drogozom, mi felépülünk” a magyar Lao Amici Addiktológiai alapítvány bemutatkozó előadásán és
2. Dr. Zacher Gábor “Mindennapi függőségeink” című előadásán.

A családsegítők ezen kívül még részt vettek egy négynapos tréningen, ahol a szociális segítő szakmához szükséges régi-új módszerek elméleti ismereteinek gyakorlatban történő alkalmazására nyílt lehetőség.

A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők száma az elkövetett bűncselekmények alapján, illetékességi területünkön 2017 . évben az alábbiak szerint alakult:

Bűnelkövetések száma:	2
- ebből a fiatalkorúak száma:	2
- ebből a gyermekkorúak száma:	0
Szabálysértések száma:	7
- ebből fiatalkorúak száma:	1
- ebből a gyermekkorúak száma:	6
Sértetté válások száma:	0
Kiskorúak veszélyeztetettsége (hány esetben):	8
Fiatalkorúak veszélyeztetettsége (hány esetben):	5
Családon belüli erőszak előfordulása (hány esetben):	3
Pártfogó felügyelet alatt állók száma:	15

A településen a pártfogó felügyelet alatt álló fiatal elkövetők száma 2016-ban 5 fő volt. **2017-ben** háromszorosára növekedett a pártfogó felügyelet alatt állók száma, **15 fő let,** (4 lány, 11 fiú), közülük 5 gyermekkorú elkövető volt.

6.2 A bűnelkövetés okai:

A hátrányos helyzetű családok tovább generálják maguk közül az iskolázatlan, szakképzetlen, munkanélküli réteget, nem alakul ki saját életük iránti felelősségtudat. Nincs következménye a családon belüli kisebb fajsúlyú bűncselekmények elkövetésének. Az a tapasztalat, hogy sok esetben a hatósági intézkedéseknek nincs visszatartó ereje.

A környezeti tényezők, a munkanélküliség, a nehéz anyagi, szociális körülmények, a családtagok rossz modellképe, a nem megfelelő értékrend mellett elsődleges problémák a gyermekek magatartásából adódó veszélyeztetettség, a deviancia (drog-, droghatású szerek használata, bűnelkövetések). Ez magyarázható egyrészt azzal, hogy a tankötelezettségi korhatár 16 év, másrészt pedig azzal, hogy magas a magántanulók száma. Ezekben az esetekben a jelentősen megnövekedett, kontroll nélküli szabadidő lehetőséget ad a deviáns viselkedésre.

A kortárs csoportok negatív hatása szintén a bűnelkövetések kiváltó okai lehetnek.

A szülői együttműködés, a fiatalok céltalansága, a jövőkép nélküliség hiánya erőteljesen csökkenti a szociális segítő munka keretében történő gondozást.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:

- A veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer működtetése a köznevelési intézmények, a gyermekvédelmi szolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatók és a rendőrség közreműködésével közös programok szervezésén és lebonyolításán keresztül.
- A szociális - és gyermekvédelmi, továbbá a kulturális, sport, szabadidő szolgáltatások szervezése figyelembe véve a fiatalok igényeit.
- A szabadidős programok megvalósítására irányuló kezdeményezések önkormányzati támogatása.
- A civil szervezetek, a települési nemzeti önkormányzatok kezdeményezéseinek támogatása.
- Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetésre jogosultak folyamatos tájékoztatása az igénybevétel lehetőségéről.
- Közfoglalkoztatás megszervezése, mellyel a családok anyagi helyzete javulhat.
- A gyermekvédelmi munkában dolgozó szakemberek továbbképzésének biztosítása.
- A családsegítők munkájának támogatása, az adományok fogadása és a rászoruló felé való közvetítés megszervezése.
- A bűnmegelőzést elősegítő helyi rendelkezések, szabályok, koncepciók felülvizsgálata.
- A településen működő polgárőrség tevékenységének támogatása.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérjük a beszámoló megvitatását és annak elfogadását.

Sajószentpéter, 2017. április 18.